

HOLLANDA EKONOMİSİ

Hazırlayan
Merve AKSOY
2023

Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Uluslararası Ticaret ve Lojistik Bölümü

İçindekiler

1. Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler
2. Genel Ekonomik Durum
3. Dış Ticaret
4. Hollanda'nın Dış Ticaret Hacmi
5. Hollanda'nın Dış Ticaret Dengesi
6. Hollanda'nın GSYİH'si
7. Hollanda-Türkiye Arasındaki Ticari ve Ekonomik İlişkiler
8. Dış Ticaret Hacminin GSYİH'ye Oranı Hollanda-Türkiye Karşılaştırması
9. Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler
10. Türkiye'nin Hollanda'ya İthalatında Başlıca Ürünler
11. Hollanda'nın İhracatında Ülkeler
12. Hollanda'nın İthalatında Ülkeler
13. Sonuç
14. Kaynaklar

Özet

Hollanda, tarihsel olarak güçlü ticaret geleneği, denizaşırı keşiflerdeki önemi ve yenilikçi yaklaşımıyla dikkat çeken bir ülke olarak bilinir. Günümüzde de Hollanda ekonomisi, uluslararası ticaret, tarım, teknoloji ve yüksek yaşam kalitesiyle tanınan bir model olarak öne çıkmaktadır. Bu makalede, Hollanda ekonomisinin temel özelliklerini, güçlü yönlerini ve zorluklarını ele alacağız.

Hollanda Ekonomisinin Temel Özellikleri:

Uluslararası Ticaretin Merkezi: Hollanda, tarihsel olarak denizaşırı ticaretin önemli bir merkezi olmuştur. Limanları, stratejik konumu ve etkileyici lojistik altyapısı sayesinde ülke, bugün de dünyanın en büyük ticaret üslerinden biri olarak kabul edilmektedir.

Tarım ve Gıda Üretimi: Hollanda'nın tarım sektörü, sınırlı arazisi üzerinde yüksek verimlilikle çalışarak dünya tarımına önemli katkılarda bulunmuştur. Seracılık, süt ürünleri ve çiçek yetiştiriciliği gibi alanlarda öne çıkan ülke, tarım teknolojilerindeki yenilikleriyle de dikkat çekmektedir.

Yüksek Teknoloji ve İnovasyon: Hollanda, Ar-Ge yatırımları, üniversiteleri ve araştırma enstitüleri ile bilim ve teknoloji konusundaki gelişmeleri desteklemektedir. Yüksek teknoloji sektörleri, sağlık, su yönetimi, sürdürülebilir enerji ve dijital inovasyon gibi alanlarda öne çıkmaktadır.

Hollanda Ekonomisinin Güçlü Yönleri:

Lojistik ve Ulaşım Altyapısı: Hollanda'nın limanları, havaalanları ve kara yolları, uluslararası ticaretin kolaylaştırılmasına büyük katkı sağlamaktadır. Ülkenin etkili lojistik ağı, tedarik zincirlerini yönetme konusunda avantaj sağlamaktadır.

Yüksek Eğitim Seviyesi: Hollanda, yüksek kaliteli üniversiteleri ve eğitim kurumları ile bilgi tabanlı ekonomiyi desteklemektedir. Nitelikli iş gücü, inovasyon ve teknoloji geliştirme süreçlerine katkı sağlamaktadır.

Çeşitlendirilmiş Ekonomi: Ülke, tarım, hizmetler, sanayi ve teknoloji gibi farklı sektörlerde güçlü bir varlığa sahiptir. Bu çeşitlilik, ekonomik istikrarı artırmaktadır.

Hollanda Ekonomisinin Zorlukları:

Çevresel Sürdürülebilirlik: Hollanda'nın yüksek nüfus yoğunluğu ve tarım faaliyetleri, çevresel sorunları beraberinde getirmektedir. Su yönetimi ve iklim değişikliği ile mücadele gibi alanlarda sürekli çaba gerekmektedir.

Konut Piyasası: Büyük şehirlerde konut fiyatları yüksek ve erişilebilirlik zorluğu yaşanmaktadır. Bu durum, özellikle genç nüfusu etkilemektedir.

Çalışan Göçü: Hollanda'nın iş gücü piyasasında nitelikli iş gücü talebi, yüksek vasıflı işçilerin ülkeye akışına yol açmıştır. Ancak bu durum, yerel iş gücü pazarını etkileyebilir.

Sonuç olarak, Hollanda ekonomisi güçlü ticaret geleneği, inovasyon odaklı yaklaşımı ve çeşitlendirilmiş yapısı ile önemli bir model olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkenin gelecekte de sürdürülebilirlik, teknoloji ve iş gücü yönetimi gibi konularda nasıl gelişim göstereceği, global ekonomik dinamiklerin de etkisiyle şekillenecektir.

1. Temel Sosyal ve Ekonomik Göstergeler

Resmi Adı	Hollanda Krallığı
Nüfus	17.843.677 (Ağustos 2023)
Yüzölçümü	41.528 km ²
Dil	Felemenkçe
Başkent	Amsterdam
Başbakan	Mark Rutte
Para Birimi	Euro (€)
Yönetim Şekli	Anayasal Monarşi, Parlamenter Demokrasi
GSYİH (Cari Fiyatlarla)	1.019,8
GSYİH Büyüme Oranı (% olarak)	0,8
Kişi Başına Düşen Milli Gelir	57.629
Enflasyon Oranı (% olarak)	3,4
İşsizlik Oranı (% olarak)	3,5
Toplam İhracat	18,6 milyar dolar
Toplam İthalat	30,8 milyar dolar
Hollanda'nın Türkiye'den İthalatı	4,50 Milyar ABD Doları
Hollanda'nın Türkiye'ye İhracatı	6,76 Milyar ABD Doları

2. Genel Ekonomik Durum

Hollanda, Avrupa'nın oldukça büyük olmasıyla beraber çok da kalabalık bir limanı olan Rotterdam'a sahip. Bu liman sayesinde Hollanda aslında Avrupa'ya yapılan ticaretlerde giriş noktası olarak değerlendirilir. Limanın yanı sıra Hollanda, Dünya'daki refah düzeyi oldukça yüksek ülkelerden birisi olarak da gösterilebilir ve refah düzeyinde yatan temel etken ise dış ticaret olarak değerlendirilir. Bu neden ise ekonomiyi sağlam bir uluslararası profile

yönelmektedir. Hollanda ekonomisi gerek özel sektör olsun gerek kamu sektörü olsun hepsinin önemli olduğu karma pazar ekonomisi özelliğini barındırır. Hollanda bu nedenlerden dolayı ticaret ve yüksek düzeyli hizmetleri ile her zaman ön planda olmayı başarmıştır. Hollanda yabancı yatırımcıları çok iyi bir şekilde kendine çekmeyi başarması nedeniyle de oldukça fazla şirketin hem üretim hem de dağıtım görevini üstlenmektedir.

Yıllar	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
GSYİH (Cari Fiyatlar - Milyar \$)	1.013,5	993,7	1.080,9	1.135,1	1.175,5	1.214,3	1.251,5	1.284,1
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	4,9	4,5	1,0	1,2	1,5	1,6	1,5	1,6
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	57.997	56.489	61.099	63.912	66.000	67.988	69.873	71.497
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ortalama %)	2,8	11,6	3,9	4,2	2,1	2,0	2,0	2,0
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'	7,2	5,5	6,3	6,3	6,2	6,1	6,0	5,9

ye Oranı (%)								
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	4,2	3,5	3,9	4,2	4,5	4,7	4,9	5,2
Nüfus (Milyon)	17,48	17,59	17,69	17,76	17,81	17,86	17,91	17,96
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH' ye Oranı (%)	52,4	48,5	48,2	47,3	47,0	46,5	46,2	46,3

Kaynak: IMF *Tahmini veriler (Nisan 2023)

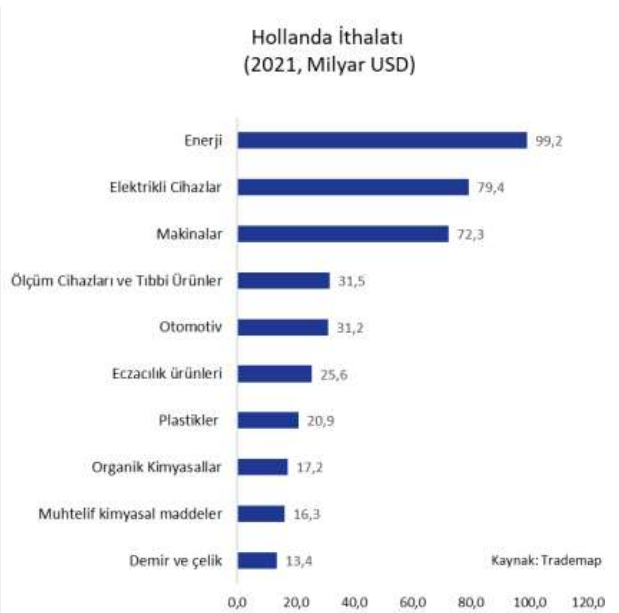
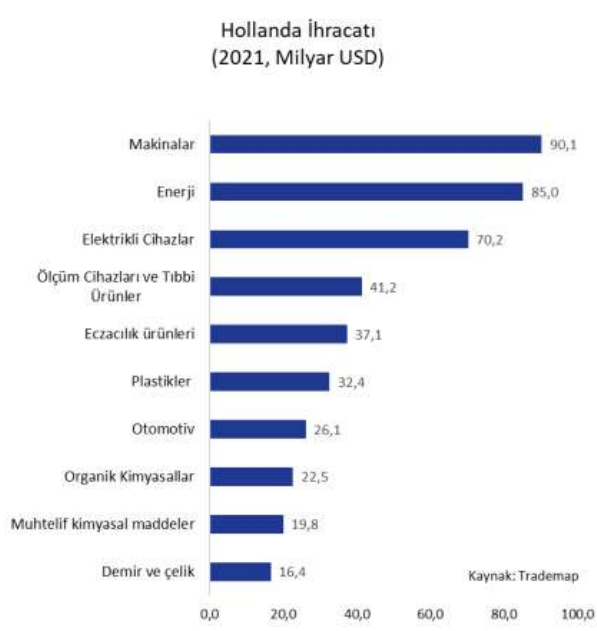
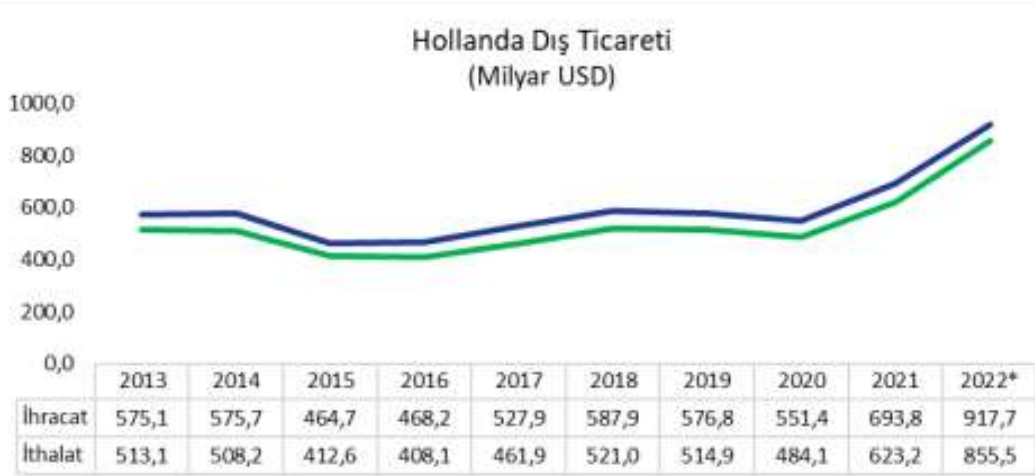
Hollanda ekonomisinin temel sektörlerini nakliye/lojistik, kimya sanayi, ticaret ve hizmetler oluşturmaktadır. Bu ekonomi yüksek oranla lojistik, elektronik, makine, yüksek teknoloji endüstrisi, petrol arıtma, metal işleme ve gıda işleme endüstrileri doğrultusunda ilerlemektedir. Hollanda ekonomisi için genele bakıldığında oldukça dışa açık bir ekonomi olduğu dikkat çekmektedir.

“Yabancı yatırımcıları çekmek açısından da Hollanda ekonomisi oldukça büyük başarılar sergilemektedir. Birçok uluslararası şirketin hem üretim hem dağıtım merkezi durumundadır. Economic Intelligence Unit tarafından yapılan bir araştırma sonucu Hollanda gerek tüm dünya ülkeleri sıralamasında gerek bulunduğu bölgede çeşitli ekonomik kriterler göz önünde bulundurularak yapılan bir sıralamada dünyanın en cazip iş lokasyonları arasında seçilmiştir. Bu sonuca ulaşmada ülkenin istikrarlı makro ekonomik durumu, etkin finans sektörü ve insan kaynaklarının kalitesi etkili olmuştur.” (Hollanda Ülke Profili, Nergis Ünlü, 2006).

3. Dış Ticaret

Hollanda dış ticaret konusunda oldukça gelişmiş bir ülkedir. Mal ihracatı ve ithalatı arasında bulunan farka dış ticaret dengesi veya ticaret dengesi denilmektedir. Hollanda’da 2002 yılında dış ticaret dengesi 27.128,834 iken, 2005 yılında 31.915,629’a yükselmiştir. Geçmiş yıllarda dahi Hollanda için bu dış ticaret dengesinin pozitif olduğunu söylemek mümkün iken bulunduğumuz yıllarda da pozitif bir dış ticaret dengesinden bahsetmek mümkün.

Hollanda tarım ürünü ihracat etme konusunda Dünya Tarım Ürünü İhracatı sıralamasında 2.sırada yer almaktadır. Oldukça ileri seviyede mekanize olmuş tarım sektörü, işgücünün az bir bölümünü istihdam etmesine karşın, Hollanda tarım ürünleri ihracatı konusunda çok başarılıdır.

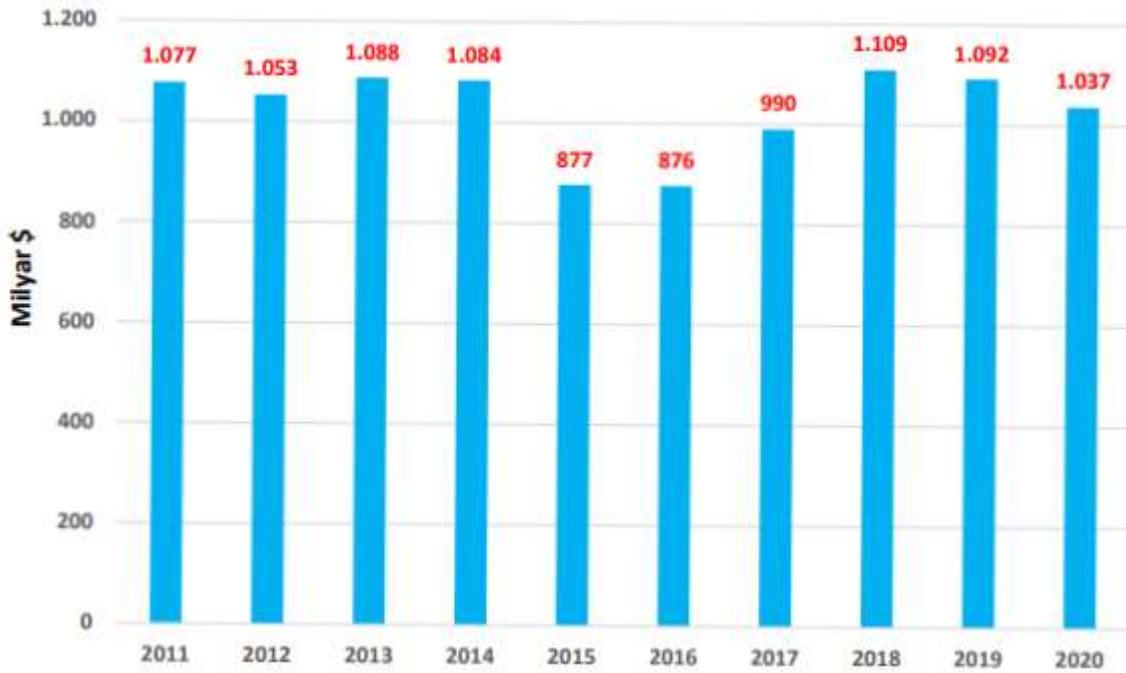

(Şubat 2023, DEİK)

Hollanda çok uygun fiyatlı ve çok kaliteli malları üreticilerinden tedarik ederek, üretimin düşük fakat talebin oldukça yüksek olduğu Avrupa'ya pazarlamaktadır. Hollanda ticaret konusunda yakın komşularıyla ciddi ilişkiler şeklinde ilerlemektedir.

“Hollanda dış ticareti genellikle fazla vermektedir. 2013 yılında 60 milyar USD seviyesinde olan dış ticaret fazlası 2015 yılında 52 milyar USD seviyesine kadar gerilerken 2018 yılında 67 milyar USD olmuştur. 2020 döneminde dış ticaret hacminin yüzde 5 azalmasına karşılık dış ticaret fazlası 67 milyar USD olmuş ve 2021 yılında ise 71 milyar USD seviyesine yükselmiştir.” (Şubat 2023, DEİK)

4. Hollanda'nın Dış Ticaret Hacmi

(TradeMap, 2011-2020)

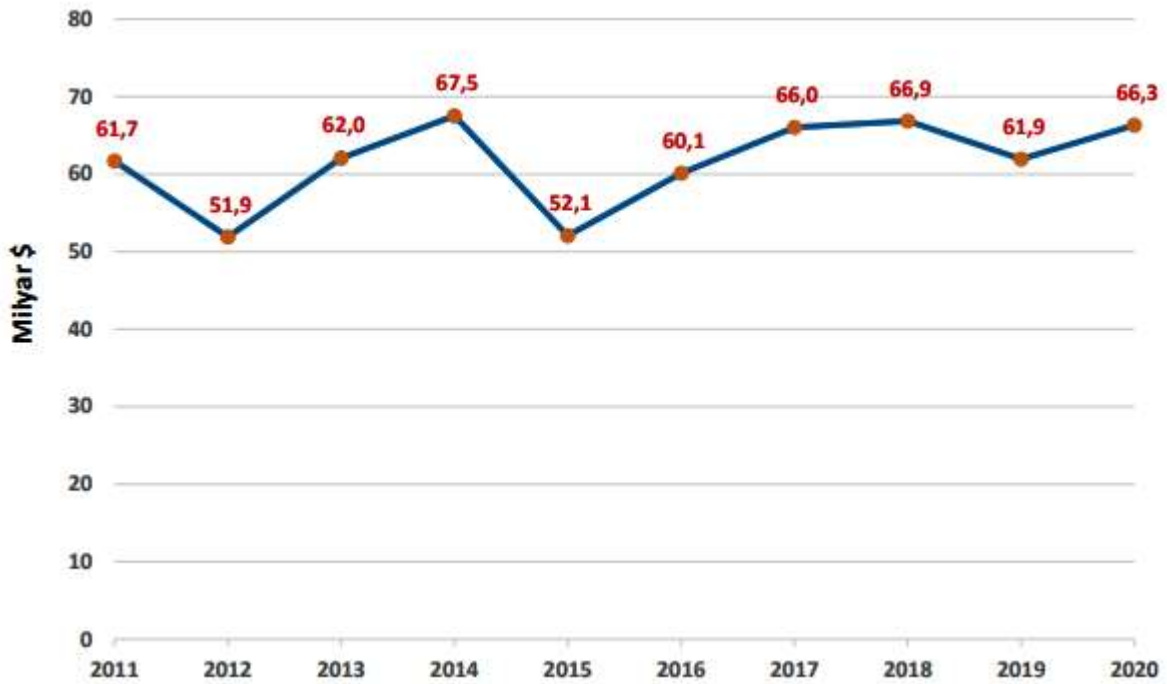
Bir ülkenin diğer ülkelerle gerçekleştirmiş olduğu mal ve hizmet ihracatından elde ettiği toplam gelir ile diğer dış ülkelere yapmış olduğu mal ve hizmet ithalatına ödediği toplam bedel o ülkenin dış ticaret hacmini belirler.

5. Hollanda'nın Dış Ticaret Dengesi

Ülkenin gerçekleştirmiş olduğu mal ihracatı ve ithalatı arasındaki farka dış ticaret dengesi veya ticaret dengesi denilmektedir. Bu denge değerinin hesaplanması için ihracatın ithalatı karşılama

oranı bilinmelidir. Yani ihracat/ithalat olarak ifade edilmektedir. Dış ticaret denge fazlasına dış ticaret açığının tersi demek doğru olacaktır. Bir ülkenin dışarıdan almış olduğu mal ve hizmet toplamının, satmış olduğu mal ve hizmet toplamından daha az olması durumuna dış ticaret denge fazlası denilmektedir. Hollanda oldukça sağlam bir ekonomiye sahiptir. Sahip olduğu ekonomik güç nedeniyle Avrupa ekonomisi arasında en ileri ülkeler arasında bulunmaktadır. Dünyada en fazla ihracat yapan on ülke arasında Hollanda dokuzuncu sırada yerini korumaktadır. Hollanda’da dış ticaret dengesinde 2011 yılında 61,7’lik bir oranda bulunurken 2020 yılında 66,3’lük bir orana yükselmiştir ve herhangi bir dış ticaret denge açığı yaşanmamıştır.

“Hollanda, Birleşmiş Milletler, Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası, Batı Avrupa Birliği (WEU), NATO ve AB’nin kurucu üye ülkelerinden birisidir. Ekonomisi uluslararası ilişkilere dayanan oldukça küçük bir ülke olmasından kaynaklı, iyi yapılanmış bir dünya düzenine büyük önem verilmektedir. Hollanda’nın ihracat ve ithalat rejimi, AB normlarına uygun ve liberal bir sistemdir. Hollanda’nın yüzyıllardır bir ticaret ülkesi olma geleneği ve denizdeki stratejik konumu ülkenin uluslararası yönelimli açık bir ekonomiye sahip olmasında önemli etkenler olmuştur. Hollanda’nın genel ortalama olarak GSYİH ’sının yüzde ellisinden fazlası ticaretten kaynaklıdır.” (Hollanda Ülke Profili, Nergis Ünlü, 2006)

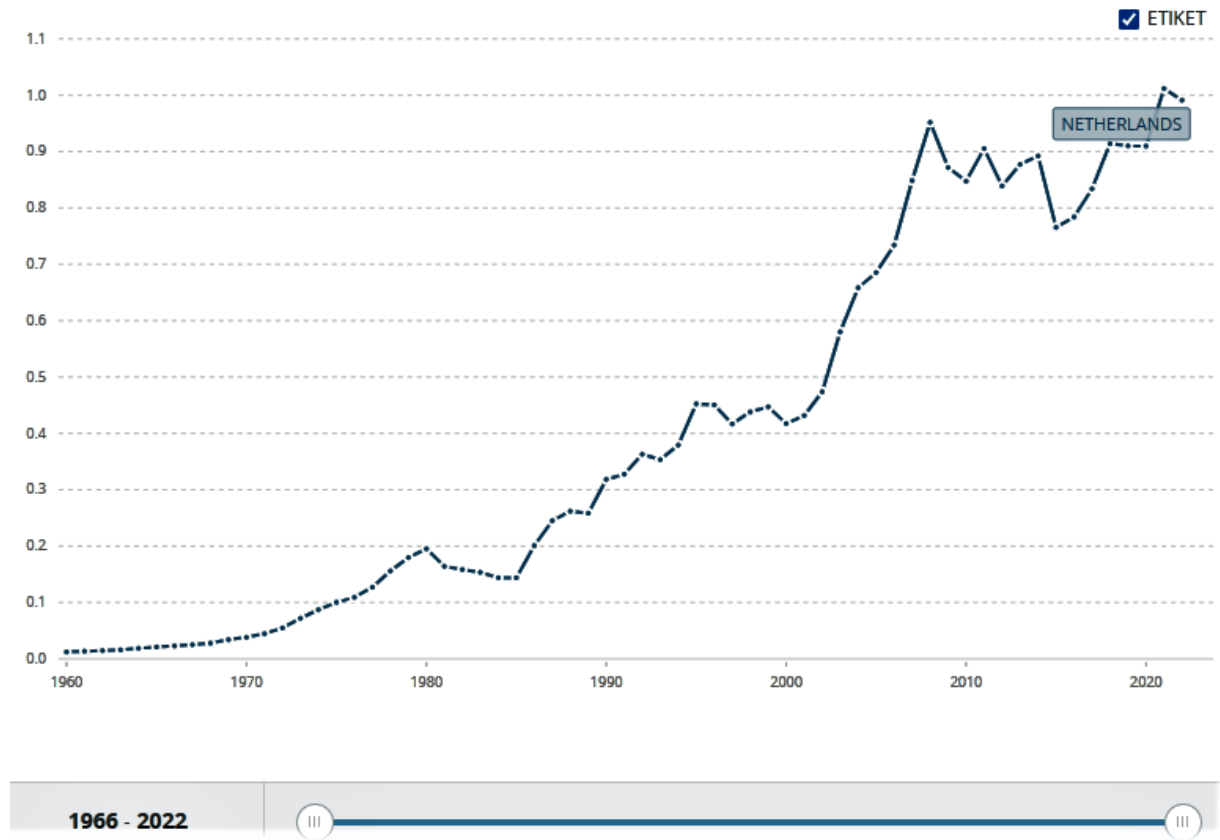

(TradeMap, 2011-2020)

6. Hollanda'nın GSYİH'sı

Herhangi bir ülke veya ülkeler tarafından belirli bir zaman diliminde üretilip satılan tüm nihai malların ve hizmetlerin piyasa değerini niteleyen parasal ölçüsüne gayri safi yurt içi hasıla denilmektedir. Gayri safi yurt içi hasılanın kullanım amacı genellikle tek bir ülkenin hükümeti tarafından ekonomik sağlığının ölçülmesidir.

Tüketim, yatırım, devlet harcamaları ve ihracatın ithalattan farkının toplanması sonucu gayri safi yurt içi hasıla hesaplanmaktadır. Hollanda'nın gayri safi yurt içi hasıla hacmi 2020 yılının son çeyreğinde bir önceki yılın son çeyreğine oranla yüzde 1,3 genişlemiştir. Bu oran 2017 ve 2018 yılları arasında yaşanan yüzdelerden oldukça küçüktür.

(Hollanda Dünya Bankası Verileri)

7. Hollanda-Türkiye Arasındaki Ticari ve Ekonomik İlişkiler

Hollanda ve Türkiye arasında yaşanan ticari ve ekonomik ilişkiler yaklaşık 400 yıl öncesine dayanmaktadır. 1612 yılında ilk Hollanda Elçisi Cornelis Haga'nın İstanbul'a atanmasından sonra yine 1612 yılında Sultan I. Ahmet tarafından Hollandalılara ahidname-i hümayun" resmî

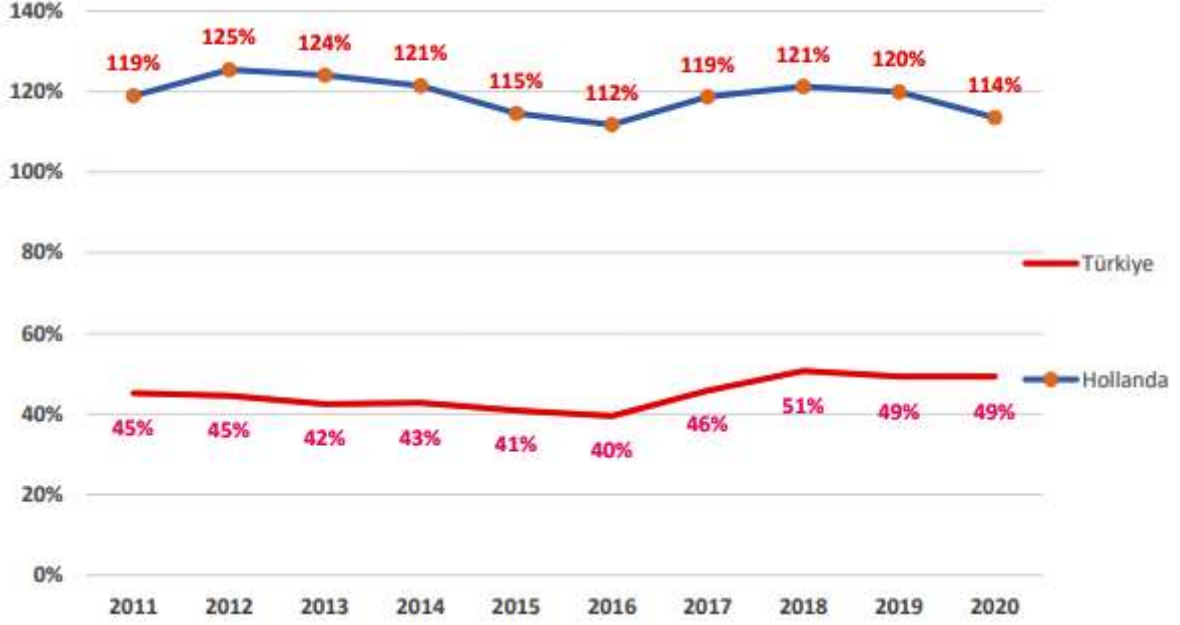
belgesi verilmiştir. Bu şekilde Osmanlı ve Hollanda ilişkileri arasında ticari etkileşimler başlamıştır. 17. Yüzyılların başlarında Türkiye, Hollanda'ya angora tavşanı tarafından üretilen tüylü tüyü ifade eden angora yünü ve pamuk ihraç etmeye başlamıştır. Hollanda ise bu duruma karşılık olarak İstanbul ve İzmir'e değişik özelliklere sahip kumaşlar göndermiştir. İlerleyen yüzyıllarda da yaşanan ticaret devam etmiş ve 19. Yüzyılda Türkiye'den Hollanda'ya ihraç edilen en önemli tarım ürünü tütün olmuştur.

“Cumhuriyetin ilanından sonra Türkiye ile Hollanda arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerin güçlendirilmesi için 1934'te Türk Hollanda Derneği kurulmuştur. Derneğin kuruluş anlaşması her iki ülkenin devlet başkanları olan Atatürk ve Kraliçe Wilhelmina tarafından imzalanmıştır. Bu olaydan önce 1930'ta ise Hollanda'nın çok uluslu şirketi olan Philips, Türk Philips Ltd. olarak Türkiye'de faaliyete başlamıştır.” (T.C. Ticaret Bakanlığı, 2023)

Türkiye ve Hollanda dış ticaretinde ihracat verileri 2014 yılında 3.654,1 iken 2022 yılında 8.028,8 milyona yükselmiştir. İthalat verileri ise 2014 yılında 3.618,2 iken 2022 yılında 4.497,3 milyona yükselmiştir. Türkiye'nin bu zamana kadar gerçekleştirmiş olduğu Hollanda ihracatında hazır giyim, makine, plastik-kauçuk, demir-çelik, motorlu araçlar ve aksamaları gibi sektörler ön plana çıkmıştır.

8. Dış Ticaret Hacminin GSYİH'ye Oranı Hollanda-Türkiye Karşılaştırması

Dış ticaret hacminin reel GSYİH'ye oranına dışa açıklık oranı demek mümkündür. Dışa açıklık oranının büyümesi dış ticaret hacminin artması ile gerçekleşir. Dış ticaret hacminin artması durumunda ihracat da beraberinde artış göstermektedir. Gelir artışları Hollanda gibi dışa açık bir ekonomiye sahip ülkelerde gelir artışlarına neden olmaktadır.

(Dünya Bankası, TradeMap, 2011-2020)

9. Türkiye'nin Hollanda'ya İhracatında Başlıca Ürünler

Türkiye, Hollanda'ya motorlu kara taşıtları başta olmak üzere sentetik tekstil kumaş, demir, çelik, uçaklar ve aksamaları, hazır giyim, plastik, kauçuk, ev tekstili, diğer tekstil ürünleri, alkolsüz içecekler, kimyasallar, makine, elektrik, metal ürünler, diğer sanayi ürünleri, ağaç ürünleri, ayakkabılar, optik, saat ve medikal cihazlar ihraç etmektedir. Gerçekleştirilen ihracatın potansiyel ihracata oranları olarak demir-dışı metaller yüzde yetmiş beşlik bir bölümü kaplarken devamında yüzde yetmiş üçlük bir bölümle motorlu araçlar ve aksamaları gelmektedir.

10. Türkiye'nin Hollanda'ya İthalatında Başlıca Ürünler

Türkiye'nin Hollanda'dan en fazla ithalat yaptığı sektör 2022 yılında 1303 milyon dolar ile demir ve çelik olmuştur. 560 milyon dolar değerinde plastikler mamulleri ithal edilirken, 319 milyon dolar değerinde makineler, mekanik cihazlar ve aletler ithal edilmiştir. Türkiye'nin Hollanda'dan ithalat yaptığı diğer sektörler organik kimyasallar, mineral yakıtlar, yağlar, motorlu kara taşıtları, meşrubat, alkollü içecekler, sirke, kauçuk ve alüminyum olmuştur.

YILLAR	İHRACAT	İTHALAT	DENGE	HACİM
2019	5,76	3,2	-2,55	8,96
2020	5,19	3,62	-1,56	8,82
2021	6,76	4,50	2,25	11,27
2022	8,28	4,49	3,53	12,52

(TÜİK, 2022)

11. Hollanda'nın İhracatında Ülkeler

Hollanda için ihracat oranlarına bakıldığı zaman en fazla ürün ihracatı yaptığı ülke Almanya'dır. Daha sonra sırasıyla Belçika, İngiltere, Fransa, ABD, İtalya, İspanya, Polonya, Çin Halk Cumhuriyeti ve İsveç gelmektedir.

“2021 yılında Hollanda'nın ilaç ve kimya alanında yapmış olduğu ihracat miktarları Almanya için 31,63 milyar, Belçika için 23,35 milyar, İngiltere için 10,14 milyar ve Fransa için 12,76 milyar olarak belirtilmektedir. 2021 yılında Hollanda diğer ülkelere toplamda 107,63 milyar değerinde en fazla ilaç ve kimya alanında ihracat gerçekleştirmiştir. 2021 yılında Hollanda tüm sektörlerde Almanya ile 157,35 milyar ihracat gerçekleştirmişten, Belçika ile 74,53 milyar, İngiltere ile 60,68 milyar, Fransa ile 55,95 milyar, ABD ile 33,01 milyar, İtalya ile 29,87 milyar, İspanya ile 21,75 milyar, Polonya ile 21,59 milyar, Çin Halk Cumhuriyeti ile 16,52 milyar ve son olarak İsveç ile de 14,15 milyar ihracat gerçekleştirmiştir.”(erişim adresi: <https://comtradeplus.un.org/>)

12. Hollanda'nın İthalatında Ülkeler

Hollanda için ithalat oranlarına bakıldığı zaman en fazla ürün ithalatı gerçekleştirilen ülke Almanya'dır. Daha sonra sırasıyla Çin Halk Cumhuriyeti, Belçika, ABD, İngiltere, Fransa, Rusya, Norveç, İtalya ve Polonya gelmektedir.

“2021 yılında Hollanda'nın elektrik-elektronik alanında gerçekleştirmiş olduğu ithalat miktarları Almanya için 12,69 milyar, Çin Halk Cumhuriyeti için 24,14 milyar, Belçika için 3,20 ve ABD için 13,64 milyar olarak belirtilmektedir. 2021 yılında Hollanda diğer ülkelerle toplamda 67,09 milyar değerinde elektrik-elektronik alanında ithalat gerçekleştirmiştir. 2021

yılında Hollanda'nın tüm sektörlerde Almanya ile 107,37 milyar ithalat gerçekleştirmişken, Çin Halk Cumhuriyeti ile 63,08 milyar, Belçika ile 61,36 milyar, ABD ile 47,37 milyar, İngiltere ile 41,96 milyar, Fransa ile 21,72 milyar, Rusya ile 21,61 milyar, Norveç ile 18,23 milyar, İtalya ile 17,15 milyar ve Polonya ile de 12,94 milyar ithalat gerçekleştirmiştir.”(Erişim adresi: <https://comtradeplus.un.org/>)

13. Sonuç

Hollanda ekonomisi 2012 yılında Uluslararası Para Fonu ve Dünya Bankası'na göre dünyanın en büyük 18.ekonomisi olarak değerlendirilmiştir.(Erişim adresi: https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Hollanda_ekonomisi&oldid=28632951). Üstelik bu değerlendirme dikkate alındığı yıllarda ülke 17 milyon nüfusa sahiptir.

Hollanda ithalat ve ihracat konularından bakıldığı zaman ise dünyanın en büyük 4.ihracatçısı ve 6.ithalatçısıdır. Dünyada yatırım ve ticarete en açık ülkelerden biri olan Hollanda'da kişi başına düşen GSYİH yaklaşık olarak 48,860 dolardır. Hollanda'nın 17,8 milyonluk toplam nüfusu içerisinde işgücüne katılım oranı yüzde 71 iken işsizlik oranı ise yüzde 5,4'tür. Nüfus yoğunluğu kilometre2 başına 491 olan Hollanda, dünyada nüfus yoğunluğu en yüksek ülkeler arasında bulunmaktadır.

Hollanda ekonomisi oldukça güçlü bir yapıya sahiptir. Uzun yıllar Avrupa ekonomileri arasında en üst sıralarda yer almıştır. Tarım, makine, lojistik, elektronik, yüksek teknoloji endüstrisi, metal işleme, petrol arıtma, sanayi ürünleri, gemicilik ve bankacılık Hollanda ekonomisinin temel yapı taşlarını oluşturmaktadır. Hollanda dünyada en fazla ihracat yapan ilk on ülkesinden birisidir ve Amerika Birleşik Devletleri'nden sonra en büyük ikinci tarım ürünleri ihracatçısıdır. Hollanda çiçekleri, peyniri, domatesi, sebzeleri ve birasıyla ünlüdür. En bilinen tarım ürünleri arasında tahıllar, şeker pancarı, patates, sebze ve meyveler bulunmaktadır. Hollanda 2019 yılında en fazla çiçek soğanları ve süs bitkileri ihraç etmiştir. En çok ithal ettiği ürünler arasında ise demir, çelik, poliasetaller, petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlardır.

Hollanda dünyada bulunan en zengin ve refah seviyesi yüksek olan ülkeler arasında bulunmaktadır. Sürekli ticaret fazlası, istikrarlı endüstriyel ilişkiler ve düşük işsizlik oranıyla bir Avrupa'da bir ulaşım merkezi konumunda önemli bir rol oynamaktadır. Hollanda ekonomisi dünyanın en rekabetçi beşinci ülkesi olarak oldukça güçlü bir ekonomiye sahiptir.

14. Kaynaklar

BM Ticaret Veritabanı, Erişim adresi: <https://comtradeplus.un.org/>

Hollanda Bilgi Notu, DEİK, Şubat 2023

Hollanda Ekonomisi, Erişim adresi:

https://tr.wikipedia.org/w/index.php?title=Hollanda_ekonomisi&oldid=28632951

Hollanda Ülke Bilgi Notu, Kasım 2021

Hollanda Ülke Profili, T.C. Ticaret Bakanlığı Uluslararası Anlaşmalar ve Avrupa Birliği Genel Müdürlüğü

Kolay İhracat Platformu, Erişim Adresi: kolayihracat.gov.tr

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı

Ünlü, 2006, Hollanda Ülke Profili, T.C. Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı İhracatı

Geliştirme Etüd Merkezi